

Spør advokaten

Varslingsplikt og kollegialitet

Jeg har i det siste fått flere pasienter som tidligere har gått til den samme tannlegen. Behandlingen disse pasientene har fått er etter min oppfatning ikke faglig forsvarlig. Skal jeg gjøre noe med det, og hva kan jeg si til pasientene?

Svar:

Som helsepersonell har du varslingsplikt etter helsepersonelloven § 17.

Bestemmelsen slår fast at helsepersonell på eget initiativ plikter å gi tilsynsmyndighetene, i første rekke Fylkesmannen, opplysninger om forhold som kan sette pasienters helse og liv i fare.

For at varslingsplikten skal inntre må forholdet representere en fare. Det er lav terskel for at varslingsplikten skal inntre, og faren kan skyldes faglige kvalifikasjoner eller personlige egenskaper. Forholdet må være av en slik art at pasienten kan påføres skade, smitte eller liknende. Når varselet er avgitt er det opp til tilsynsmyndighetene å undersøke forholdet nærmere, en trenger altså ikke være sikker på at det er fare for pasientsikkerheten.

Forholdet til NTFs etiske regler

Tannleger som er medlemmer av NTF er i tillegg pålagt å følge NTFs etiske regler. Her finnes det en egen bestemmelse om varsling i § 12, som lyder som følger:

«Dersom en tannlege oppdager tegn til faglig eller etisk svikt hos en kollega eller medarbeider, bør han/hun først ta det direkte opp med vedkommende. Formen bør være varsom.

Tannlegen kan velge å ta saken direkte opp enten med lokalforeningen, administrativt overordnet eller aktuell helsemyndighet.»

Det anbefales altså å ta saken direkte opp med den det gjelder først. Bestemmelsen er ikke ment å begrense varslingsplikten etter helsepersonelloven § 17, men den som viser tegn på å utsette pasientene for fare har kanskje også behov for annen oppfølging. En slik bekymring kan være vanskelig å ta opp med den det gjelder. Ved å ta saken opp med lokalforeningen kan denne sette vedkommende i kontakt med kollegahjepsordningen, og lokalforeningen kan også ved flere henvendelser om samme tannlege finne grunn til å gjøre nærmere undersøkelser.

Det å behandle en pasient som man mener har fått feil eller dårlig behandling av en kollega har også en side mot de etiske reglene § 10 (1) om kollegialitet og informasjon til pasienten.

Det fremgår av bestemmelsen at informasjon om egne funn, diagnoser og vurderinger skal være saklige og objektive, og ikke meddeles pasienten på en slik måte at det unødig virker som kritikk av tidligere behandling eller behandler. Hensynet til pasientens helse skal alltid være overordnet.